

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

อาเซียน หรือ สมาคมประชาชาติเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เป็นองค์กรความร่วมมือระดับภูมิภาค ซึ่งก่อตั้งมาตั้งแต่ปี 2510 ในปัจจุบัน อาเซียนได้มีการขยายจำนวนประเทศสมาชิกจากเดิมเพียง 6 ประเทศ เป็น 10 ประเทศ อันประกอบด้วย ประเทศไทย บรูไนดารุสซาลาม สหพันธรัฐมาเลเซีย สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ สาธารณรัฐสิงคโปร์ และ สาธารณรัฐอินโดนีเซีย ในฐานะประเทศสมาชิกเดิม และ กัมพูชา สหภาพพม่า สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และ สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม ในฐานะประเทศสมาชิกใหม่ของอาเซียน (สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ. 2555 : 2)

ประเทศไทยเป็นหนึ่งในกลุ่มประเทศในภูมิภาคอาเซียน ซึ่งได้ร่วมก่อตั้งสมาคมอาเซียนหรือสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Association of Southeast Asian Nations—ASEAN) โดยปฏิญญากรุงเทพฯ (Bangkok Declaration) เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม พ.ศ. 2510 มีวัตถุประสงค์สำคัญประการหนึ่ง คือ เพื่อให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในรูปแบบของการฝึกอบรมและการวิจัยและส่งเสริมการศึกษา ทั้งนี้ รัฐบาลไทยได้ให้ความสำคัญกับการปฏิรูปการศึกษา ได้กำหนดนโยบายให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางทางการศึกษาของประเทศเพื่อนบ้าน นโยบายดังกล่าวจะเกิดขึ้นและประสบความสำเร็จได้นั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่ไทยจะต้องทำการศึกษาและติดตามความเคลื่อนไหวของการปฏิรูปการศึกษาในกลุ่มประเทศอาเซียนในเชิงเปรียบเทียบความก้าวหน้าในการปฏิรูปการศึกษา และความร่วมมือระหว่างประเทศ และหาแนวทางบทบาทของไทยในการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการศึกษาของอาเซียนต่อไป (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2549 : 13)

การจัดการศึกษามีความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในยุคปัจจุบัน ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีทำให้มีการแข่งขันทางความรู้ เศรษฐกิจและสังคมสูงขึ้น โดยเฉพาะในปี 2558 ที่ประเทศในกลุ่มอาเซียนจะรวมตัวกันเป็นหนึ่งเดียวภายใต้การใช้กฎบัตรอาเซียน เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมให้แก่เด็กและเยาวชนไทยรับมือความเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นอย่างมีสติและรู้เท่าทันสถานการณ์ กระบวนการจัดการศึกษาที่สมบูรณ์

ควรประสานความร่วมมือกับทุกภาคส่วนจัดกิจกรรมที่มุ่งเน้นภารกิจการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน 3 ด้าน คือ ด้านความรู้ ด้านทักษะและเจตคติ (กรมอาเซียนศึกษา, 2552 : 11)

รัฐบาลไทยได้ร่วมมือกับอาเซียนในการเสริมสร้างความแข็งแกร่งและความเจริญรุ่งเรืองในภูมิภาคทั้งด้านเศรษฐกิจ การเมืองและความมั่นคง ตลอดจนสังคมและวัฒนธรรมที่สอดคล้องกับกฎบัตรอาเซียน ในการเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีกับประเทศเพื่อนบ้านและกลุ่มประเทศอาเซียน โดยใช้การศึกษาเป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนการพัฒนาเพื่อเป็นรากฐานสำคัญในการเสริมสร้างความเจริญรุ่งเรืองทางด้านเศรษฐกิจ การเมืองและความมั่นคง ตลอดจนสังคมและวัฒนธรรมของประเทศในที่ประชุมสุดยอดอาเซียนครั้งที่ 15 ได้ให้การรับรองปฏิญญาชะอำ-หัวหิน ว่าด้วยการเสริมสร้างความร่วมมือด้านการศึกษาเพื่อบรรลุประชาคมอาเซียนที่เอื้ออาทรและแบ่งปัน นับตั้งแต่การก่อตั้งอาเซียน ถือได้ว่าประสบความสำเร็จ จนเป็นที่ยอมรับจากหลายฝ่าย ไม่ว่าจะเป็นด้านการเมืองและความมั่นคง ด้านเศรษฐกิจและการพัฒนา ด้านสังคมและวัฒนธรรมซึ่งประเทศไทยได้รับประโยชน์อย่างมากจากความร่วมมือต่าง ๆ ของอาเซียน ไม่ว่าจะเป็นประโยชน์ จากการที่ภูมิภาคเป็นเสถียรภาพและสันติภาพอันเป็นผลจากกรอบความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคง ความร่วมมือด้านเศรษฐกิจและการพัฒนา ความร่วมมือด้านสังคมและวัฒนธรรมซึ่งถ้าหากไม่มีความร่วมมือเหล่านี้แล้ว เป็นการยากที่ประเทศไทยจะพัฒนาประเทศได้โดยลำพัง (กรมอาเซียนศึกษา, 2552 : 3)

การตั้งคณะกรรมการระดับชาติ เพื่อขับเคลื่อนความร่วมมือด้านการศึกษาในอาเซียนสู่การบรรลุเป้าหมาย การจัดตั้งประชาคมอาเซียนภายในปี 2558 ขึ้น 1 คณะ โดยมี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเป็นประธาน ปลัดกระทรวง นโยบายการดำเนิน โครงการและกิจกรรมด้านการศึกษา กำกับ ติดตาม ประเมินผล และให้ข้อคิดเห็นเพื่อให้การดำเนินการขับเคลื่อนความร่วมมือด้านการศึกษาในอาเซียนขององค์กรหลัก สถาบัน และหน่วยงาน ด้านการศึกษาที่เกี่ยวข้อง ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นรูปธรรม ในการประชุม คณะกรรมการระดับชาติฯ ดังกล่าว ได้เห็นชอบนโยบายการศึกษาของไทยเพื่อดำเนินการตามปฏิญญาอาเซียนด้านการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ : 2555)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ได้ดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการไทยเข้มแข็ง 2555 โครงการพัฒนาประเทศไทยให้เป็นศูนย์กลางการศึกษาในภูมิภาค (Education Hub) กิจกรรม โครงการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน : Spirit of ASEAN โดยได้คัดเลือก โรงเรียนเข้าร่วมโครงการ เพื่อพัฒนาให้มีความพร้อมและศักยภาพ ในการจัดการ

เรียนรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้อาเซียน 68 โรงเรียนเข้าร่วมโครงการดังกล่าว ซึ่งขณะนี้กำลังดำเนินการพัฒนาโรงเรียนสู่ประชาคมอาเซียน และ จัดกิจกรรมในโรงเรียนเพื่อสร้างความตระหนักเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน (นายชินภัทร ภูมิรัตน : 2555)

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา มีการกำหนดคุณทศศาสตร์ในการพัฒนาโรงเรียนสู่ประชาคมอาเซียน พบว่า มีจำนวน 4 ยุทธศาสตร์หลัก 19 ยุทธศาสตร์ย่อย โรงเรียนสู่ประชาคมอาเซียน พบว่า มาตรฐานส่วนใหญ่มีความเหมาะสมในระดับมากซึ่งมีจำนวน 6 มาตรฐาน และมีมาตรฐานที่มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง จำนวน 2 มาตรฐาน เมื่อพิจารณารายตัวบ่งชี้ พบว่า ตัวบ่งชี้ส่วนใหญ่มีความเหมาะสมในระดับมาก จำนวน 25 ตัวบ่งชี้ และตัวบ่งชี้ที่มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง จำนวน 14 ตัวบ่งชี้ ส่วนด้านความเป็นไปได้ในการปฏิบัติของมาตรฐานในการพัฒนาโรงเรียนสู่ประชาคมอาเซียน พบว่า มาตรฐานส่วนใหญ่มีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งมีจำนวน 7 มาตรฐาน คือ มาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนมีความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน มาตรฐานที่ 2 ผู้เรียนมีทักษะทางภาษา และทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้และการสื่อสาร มาตรฐานที่ 3 ผู้เรียนเป็นพลเมืองอาเซียน ดำรงชีวิตและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ มาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนภูมิใจในความเป็นไทยและความเป็นพลเมืองอาเซียน มาตรฐานที่ 5 ครูมีศักยภาพในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเพื่อพัฒนาผู้เรียนสู่ประชาคมอาเซียน มาตรฐานที่ 7 สถานศึกษามีหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนสู่ประชาคมอาเซียน และ มาตรฐานที่ 8 สถานศึกษามีการประสานความร่วมมือกับเครือข่ายในการพัฒนาสถานศึกษาสู่ประชาคมอาเซียนและมีมาตรฐานมีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก เพียงจำนวน 1 มาตรฐาน คือ มาตรฐานที่ 6 ผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารจัดการศึกษาและพัฒนาสถานศึกษาพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน ส่วนด้านความเป็นไปได้ ในการปฏิบัติของยุทธศาสตร์ในการพัฒนาโรงเรียนสู่ประชาคมอาเซียน พบว่า ยุทธศาสตร์ทั้ง 4 ยุทธศาสตร์ มีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็น รายยุทธศาสตร์ย่อย พบว่า ยุทธศาสตร์ย่อยส่วนใหญ่มีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติอยู่ในระดับ ปานกลาง จำนวน 13 ยุทธศาสตร์ย่อย และ มีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก จำนวน 6 ยุทธศาสตร์ย่อย ด้านความสอดคล้องของยุทธศาสตร์ในการพัฒนาโรงเรียนสู่ประชาคมอาเซียน จำแนกตามมิติความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการปฏิบัติ พบว่า ยุทธศาสตร์ฯ ส่วนใหญ่มีความเหมาะสมในระดับมากและมีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติ อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งมีจำนวน 3 ยุทธศาสตร์ คือ ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาสู่

ความเป็นอาเซียน ยุทธศาสตร์ที่ 2 ส่งเสริมและพัฒนาความสามารถทางด้านภาษาและเจตคติในการจัดการศึกษาสู่ประชาคมอาเซียนแก่ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาและยุทธศาสตร์ที่ 3 บริหารจัดการ โดยใช้เครือข่าย และยุทธศาสตร์ฯ ที่มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง และมีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติ อยู่ในระดับ ปานกลาง มีจำนวน 1 ยุทธศาสตร์ คือ ยุทธศาสตร์ที่ 4 ส่งเสริมและพัฒนาสื่อและเทคโนโลยี (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552 : 1 - 53)

ความสำคัญของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในอาเซียนจึงได้เพิ่มบทบาทมากขึ้นต่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศในอาเซียนให้มีความเจริญก้าวหน้าและแข่งขันได้ในระดับสากล โดยเฉพาะอย่างยิ่งความเคลื่อนไหวและเปลี่ยนแปลงซึ่งเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและต่อเนื่องหลากหลายด้านที่ส่งผลให้โลกเข้าสู่ยุค โลกาภิวัตน์ อันเป็นยุคของสังคมฐานความรู้ ให้ความสำคัญร่วมมือด้านการศึกษาจึงเป็นสิ่งจำเป็นพื้นฐานในการสร้างอาเซียนสู่การเป็นประชาคมที่มีความมั่นคงทั้งทางด้านเศรษฐกิจ การเมืองและสังคม โดยเฉพาะการพัฒนาศักยภาพมนุษย์เพื่อสร้างอนาคต ที่รุ่งเรืองของอาเซียน

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น และ ความสำคัญของการบริหารจัดการสู่อาเซียนกับการศึกษาของเยาวชน ไทยเพื่อพัฒนาให้มีศักยภาพและความพร้อมที่จะก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาและได้มองเห็นว่าการจัดการศึกษาแบบร่วมกันเข้าสู่ประชาคมอาเซียนนี้จะทำให้การศึกษามีคุณภาพเท่าเทียมกันอย่างหลากหลาย ในด้านต่าง ๆ ซึ่งผลการศึกษาวิจัยจะเป็นประโยชน์ในการวางแผนพัฒนาการดำเนินงานและการบริหารงาน อีกทั้งยังเป็นสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่องานด้านวิชาการต่อไป โดยผู้วิจัยจะทำการวิจัยระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 21 เพื่อที่จะนำมาเป็นข้อมูลให้กับ ผู้บริหารสถานศึกษา คณะครู หรือ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องสามารถนำไปประยุกต์ใช้เพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ได้อย่างมีคุณภาพ และ เพื่อเป็นข้อมูลแก่องค์กรตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปบริหารจัดการ ในหน่วยงานได้อย่างเหมาะสมต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติการบริหารจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 21 จำแนกตามขนาดโรงเรียน

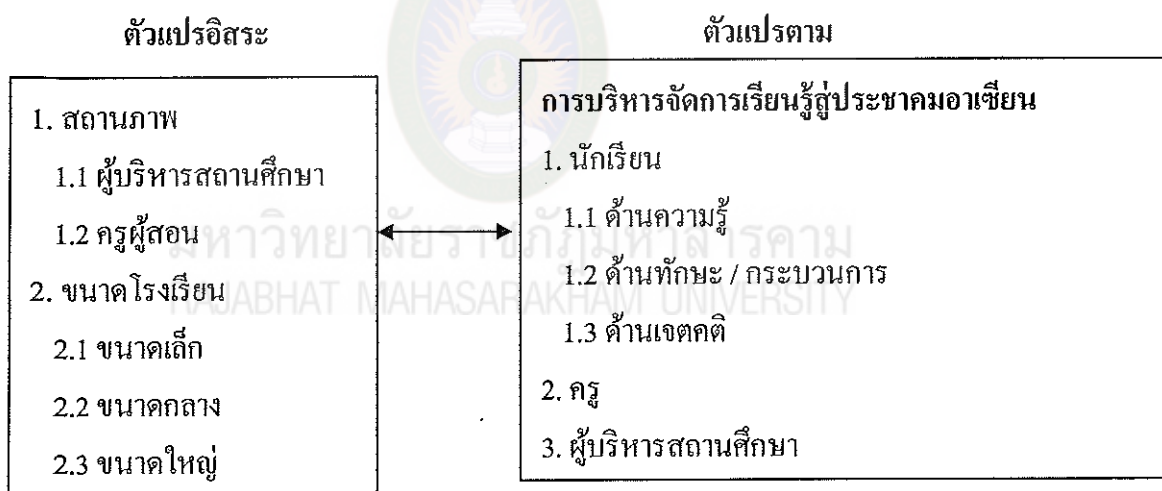
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะในการปฏิบัติ เพื่อเตรียมการปฏิบัติการบริหารจัดการเรียนรู้
สู่ประชาคมอาเซียน

สมมุติฐานการวิจัย

โรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกันมีการเตรียมความพร้อมการบริหารจัดการเรียนรู้สู่
ประชาคมอาเซียนแตกต่างกัน

กรอบแนวคิดการวิจัย

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้ศึกษาค้นคว้ามุ่งจะศึกษาการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่
ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21
โดยใช้กรอบแนวคิดแนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน ของสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2555 : 1- 70) แบ่งออกเป็น 3 ด้านตามกรอบตัวชีวิต ดังนี้

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาระดับปฏิบัติการบริหารจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน 1,453 คน โดยใช้ประชากรกลุ่มตัวอย่างและตัวแปรที่ศึกษา ดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ศึกษาค้นคว้ามุ่งจะศึกษาปฏิบัติการบริหารจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนของ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 โดยใช้กรอบแนวคิดแนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน (2555 : 1- 70) แบ่งออกเป็น 3 ด้านตามกรอบตัวชี้วัด ดังนี้

1.1 นักเรียน

1.1.1 ด้านความรู้

1.1.2 ด้านทักษะ / กระบวนการ

1.1.3 ด้านเจตคติ

1.2 ครู

1.3 ผู้บริหารสถานศึกษา

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู โรงเรียน ใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ประจำปีการศึกษา 2556 จำนวน 1,453 คน จาก 56 โรงเรียน เป็นผู้บริหารสถานศึกษา 56 คน ครู จำนวน 1,397 คน จำแนกตามขนาดโรงเรียน มีรายละเอียดดังนี้

2.1.1 โรงเรียนขนาดเล็ก มีประชากร 633 คน ประกอบด้วย ผู้บริหาร จำนวน 30 คน ครู 603 คน จาก 30 โรงเรียน

2.1.2 โรงเรียนขนาดกลาง มีประชากร 203 คน ประกอบด้วย ผู้บริหาร จำนวน 17 คน ครู จำนวน 186 คน คน จาก 17 โรงเรียน

2.1.3 โรงเรียนขนาดใหญ่ มีประชากร 617 คน ประกอบด้วย ผู้บริหาร จำนวน 9 คน ครู จำนวน 608 คน จาก 9 โรงเรียน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง

การเลือกกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

2.2.1 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยการคำนวณตามสูตรของ ยามานะ (Yamane, 1973 : 143 ; อ้างถึงใน ไพศาล. วรคำ 2555 : 462) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % และค่าความคลาดเคลื่อน $\pm 5\%$ ได้กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่าง 288 คน จำนวน 56 โรงเรียน

เมื่อ

n แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N แทน ขนาดของประชากร

e แทน ความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ของกลุ่มตัวอย่าง

มีค่าเท่ากับ .05

2.2.2 ดำเนินการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Random sampling)

ได้กลุ่มตัวอย่าง ตามสัดส่วนประชากร มีรายละเอียดในการสุ่ม ดังนี้

ขั้นที่ 1 แบ่งชั้นภูมิโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ตามขนาดโรงเรียน ได้เป็น 3 ขนาด ได้แก่ ขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก

ขั้นที่ 2 ดำเนินการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) นำมาสุ่มอย่างง่ายให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่มีความเป็นตัวแทน โดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยแยกตามขนาดของโรงเรียน แบบสุ่มอย่างง่าย ด้วยวิธีการจับสลาก

ขั้นที่ 3 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างผู้บริหารสถานศึกษา และ ข้าราชการครู แยกตามขนาดโรงเรียน

ขั้นที่ 4 เลือกสุ่มตัวอย่างแบบสุ่มอย่างง่าย ด้วยวิธีการจับสลาก

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

3.1.1 สถานภาพ

1) ผู้บริหาร

2) ครู

3.1.2 ขนาดโรงเรียน

- 1) ขนาดเล็ก
- 2) ขนาดกลาง
- 3) ขนาดใหญ่

3.2 ตัวแปรตาม คือ ระดับปฏิบัติการบริหารจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน ของสถานศึกษา ตามแนวทางการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2553 : 6 - 12) ดังนี้

4. ระยะเวลาการทำวิจัย

ผู้วิจัยทำการศึกษาระหว่างเดือน กรกฎาคม 2555 ถึง เดือน เมษายน 2557

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มี 3 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 แบบสอบถามความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ ของผู้บริหารสถานศึกษา ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert) ซึ่งมีระดับเกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติ 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด และ ส่วนที่ 2 ข้อความปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะ ส่วนที่ 3 แบบสัมภาษณ์ สำหรับผู้บริหารแบบมีโครงสร้างจำนวน 10 คน

1. ตัวแปรที่ศึกษา

1.1 ตัวแปรอิสระ คือ ขนาดสถานศึกษา แบ่งเป็น

- 1.1.1 สถานศึกษาขนาดเล็ก
- 1.1.2 สถานศึกษาขนาดกลาง
- 1.1.3 สถานศึกษาขนาดใหญ่

1.2 ตัวแปรตาม คือ การเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ประกอบด้วย

1.2.1 ตัวชี้วัดคุณภาพนักเรียน

- 1) ด้านความรู้
- 2) ด้านทักษะ / กระบวนการ

3) ด้านเจตคติ

1.2.2 ตัวชี้วัดคุณภาพครู

1.2.3 ตัวชี้วัดคุณภาพผู้บริหารสถานศึกษา

นิยามศัพท์เฉพาะ

การบริหารจัดการ หมายถึง การใช้ทรัพยากรทั้งหลายอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพื่อให้บรรลุถึงเป้าหมายของผู้บริหารสถานศึกษา ครู นักเรียน ต่อการจัดกิจกรรมและภารกิจต่างๆ เพื่อพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 21

ประชาคมอาเซียน หมายถึง การสร้างความร่วมมือ 3 เสาหลัก คือ ประชาคมการเมืองความมั่นคงอาเซียน ประชาคมเศรษฐกิจ ประชาคมสังคมและวัฒนธรรม

ประเทศอาเซียน หมายถึง ประเทศสมาชิกอาเซียน 10 ประเทศ ได้แก่ กัมพูชา พม่า ลาว มาเลเซีย อินโดนีเซีย สิงคโปร์ ฟิลิปปินส์ บรูไน ไทย และเวียดนาม

ตัวชี้วัดคุณภาพนักเรียน หมายถึง นักเรียนต้องมีคุณลักษณะ 3 ด้าน คือ ด้านความรู้ ด้านทักษะ/กระบวนการ ด้านเจตคติ

ด้านความรู้ หมายถึง หมายถึง นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับประเทศอาเซียนในด้านการเมือง ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคมและวัฒนธรรม มีความเข้าใจเกี่ยวกับกฎบัตรอาเซียน และสามารถนำวิเคราะห์ได้

ด้านทักษะ/กระบวนการ หมายถึง นักเรียนสามารถสื่อสารอย่างน้อยสองภาษา มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างสร้างสรรค์ มีความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสันติวิธี มีความสามารถในการทำงานและอยู่ร่วมกับผู้อื่น ให้ความเคารพและยอมรับความหลากหลายทางวัฒนธรรม มีภาวะผู้นำ เห็นปัญหาสังคมและลงมือทำเพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลง มีทักษะการเรียนรู้ และพัฒนาคน สามารถในการจัดการ/ควบคุมตนเองได้

ด้านเจตคติ หมายถึง นักเรียนมีความตระหนักในความเป็นอาเซียน มีความภูมิใจในความเป็นไทย/ความเป็นอาเซียน ร่วมกันรับผิดชอบต่อประชาคมอาเซียน มีวิถีชีวิตประชาธิปไตย ยึดมั่นในหลักธรรมาภิบาล

ตัวชี้วัดคุณภาพครู หมายถึง ครูผู้สอนมีความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน สามารถใช้ภาษาต่างประเทศในการสื่อสาร ใช้หนังสือ ตำราเรียน และสื่อที่เป็นภาษาต่างประเทศใน

การจัดการเรียนรู้ ใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ในการจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล และการเผยแพร่ ผลงาน ทั้งระบบออนไลน์ และ ออฟไลน์ ใช้เทคนิคและวิธีสอนที่หลากหลายในการจัดการเรียนรู้ สามารถแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้ทั้งในประเทศ และกลุ่มประชาคมอาเซียน ใช้การวิจัย คือ นวัตกรรม เพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ตัวชี้วัดคุณภาพผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ในการจัดการศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน มีความสามารถในการบริหารจัดการภายใต้สภาวะการณ์จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีทักษะในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร และทักษะในการใช้ ICT ความสามารถในการประสานภาคีเครือข่ายเพื่อความร่วมมือการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน (เช่น โรงเรียน องค์กรเอกชน หน่วยงานราชการ ฯลฯ) มีความสามารถในการนิเทศติดตามผลการดำเนินงาน มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีในการติดต่อสื่อสารกับภาคีเครือข่ายในกลุ่มประชาคมอาเซียน

โรงเรียน หมายถึง โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 21 ที่มีขนาดต่าง ๆ โดยจำแนกนักเรียนเป็นเกณฑ์ในการแบ่งตามเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดเป็น 3 ขนาด ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554 : 1- 20)

โรงเรียนขนาดเล็ก หมายถึง โรงเรียนขนาดเล็ก ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 21 ขนาดสถานศึกษาที่มีนักเรียน น้อยกว่า 499 คน

โรงเรียนขนาดกลาง หมายถึง โรงเรียนขนาดกลาง ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 21 ขนาดสถานศึกษาที่มีนักเรียน 500 - 999 คน

โรงเรียนขนาดใหญ่ หมายถึง โรงเรียนขนาดใหญ่ ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 21 ขนาดสถานศึกษาที่มีนักเรียน 1,000 - 1,499 คน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 21 หมายถึง พื้นที่แบ่งเขตเพื่อการบริหาร ซึ่งแบ่งออกเป็นสภวิทยาเขตปทุมเทวาภิบาล สภวิทยาเขตหนองคาย สภวิทยาเขตท่าบ่อ สภวิทยาเขตเทสรังสี สภวิทยาเขตพิสัยสระเศษ สภวิทยาเขตเบญพิทย สภวิทยาเขตโซ่พิสัย-ปากคาด สภวิทยาเขตบึงกาฬ สภวิทยาเขตศรีพรเจริญ สภวิทยาเขตเซกา

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผู้บริหาร คณะครู หรือ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องสามารถนำข้อมูล จากงานวิจัยนี้ไปประยุกต์ใช้ และปรับเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนได้อย่างมีคุณภาพ
2. เป็นแนวทางในการบริหารจัดการขององค์กรหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถพัฒนาการบริหารสถานศึกษาได้อย่างเหมาะสม
3. เป็นสารสนเทศสำหรับการบริหารจัดการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษา เขต 21

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY